

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gl., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gl. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četiristopne peti-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši „gledališka stolba“. — Opraviništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari, je v „Narodnej tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Zaradi današnjega praznika izide prihodnji list v soboto.

V Ljubljani, 7. decembra.

—r.— Združena levica v našem državnem zboru napenja vse svoje moči, da bi mej narodu avstrijskimi zatrla še tisto malo zaupanja, katero uživa parlamentarizem mej nami. Te razsajajoče debate, katere so levičarji zadnje dni tako rekoč iz trte izvili, spominajo človeka nehoté na krik in hrum, ki vlada v tistih znanih židovskih ulicah na Dunaji, kjer se lačni Semiti prepirajo za staro obleko in druge take malenkosti. To se pravi parlamentarizem ob glavo devati ter napravljati iz njega karikature, ki služi v posmeh vsakemu, ki ima le drobtinico resnosti v sebi! Na tak način, kakor debatirata dr. Jaques in Russ v državnem zboru, debatirati se sme k večjemu v kakej predmestnej zbiralnici, kjer združeni delavci z vrčki in kupami napadajo policijske komisarje in mečejo na jasni zrak „govornike“, s katerimi se ne zlagajo.

Sesije našega državnega zbora postajajo leto za letom daljše, a leto za letom je legislatorično delovanje te zbornice počasnejše, okornejše in neukretnejše. Končno pritirali bodo ti levičarji stvar do tja, da bode slavni naš državni zbor nekak forum, kjer bodo ustavoverni židje svojo privatno čast branili ter pri vsakej najmanjši priložnosti kričali, da so osobno razžaljeni.

Poslanec Russ ima zaslugo, da je staknil v opravičnem redu državnega zbora določbo, s katero najobskurnejši poslanec lahko v vsakem trenutku primora visoko zbornico, da se njemu na ljubav razdeli v posebne oddelke, da izvoli njemu na čast poseben odsek in da

posluša o njegovej dragej osobi dva ali tri dni dolgočasno debato!

In odslej bodimo pripravljeni, da se bode dan za dnevom kak levičar čutil razžaljenega ter da bode s svojo osobno častjo zavrl za dva ali tri dni delovanje državnega zbora. Ali državna zbornica nij kriminalna okrajna sodnija! Naj se razžaljeni poslanci z „mečem“ v roki po francoskej navadi iščejo in pobijajo zunaj parlamenta; naj se nastavijo parlamentarni stražniki, ki bi renitentne poslance iz zbornice metali, naj se upelje parlamentarna ječa, kamor bi se brevi manu zapirali kričači in parlamentarni randalerji; naj se napravi, kar se hoče, toliko je istina, da bode vsaka naprava boljša in modrejša od te, ki jo je zdaj iz najzadnjega kota zastarelega opravičnega reda izbrskal g. poslanec Russ. Ta poslanec upeljal je nevarno prakso in naš parlament je na najboljše poti, da postane marioneta v rokah tankoobčutnega krdelca v državnej zbornici sedečih in na vse grlo kričečih Izraelcev!

Desnici pa je nastala dolžnost, da nasvetuje tiste pripomočke, s katerimi bi se Russova iznajdba pokopala za večno, s katerimi bi se za vedno zabranilo ponavljanje takega, s parlamenta dostojnostjo v silnem nasprotju stoječega eksperimenta, kakor je bil eksperiment nemško-pemskega poslanca Russa, s katerim je padel po poslanci Pražaku, a hotel udariti ministra Pražaka.

Ljubljanskega shoda naloga v socialnem oziru.

—n. Vsi ljudje so jednaki v tem, da imajo isto človeško naravo, isti naravni zakon

in isti konečni namen, a oni se razlikujejo in jeden drugega nadkrilujejo po spolu, po dolžnostih v družini, po duševnih in telesnih zmogljivostih in po krajevnej legi. Vse te razlikosti se pa spajajo v jedrno v društvu, katero doseže svoj namen ne s tem, da bi dajalo vsem jednake pravice, ampak da vsakemu jednako varuje njegove naravne pravice. Ako društvo to dela, se mora razvijati, ker nam je narava podelila razum in ker nam ona spreminja okoliščine. Da pa društvo pri razvijanju ne zaide s prave poti, je narava položila mejo zgodovine in dobrih običajev. Zgodovinsko razvijanje je za društvo to, kar je regulator za parni stroj: ono priganja prenapete konservativne življe k delavnosti, da za narodnim razvitkom ne zastajejo in ustavlja prenapete napredne življe v prenapetem korakanju. Narod, ki pretrga svojo zgodovinsko kontinuiteto, neha biti isti narod, izgubi svojo narodnost.

Iz tega je razvidno, kako napačna je starokopitnost, kakor jo nahajemo zdaj posebno pri Kitajcih, vsled katere se ne sme spremeniti ničesar, kar so prednamci ustanovili. Kajti s tem se človeški razum po jedni strani kuje v zvezde, ker se proglašuje nezmotljivim, po drugej se pa uničuje, ker bi zadostoval instinkt za slepo nasledovanje starih naredb. Še bolj napačen je pa radikalizem, ki zahteva, da se mora javni red v društvu vselej in precej spremeniti, kadar koli se nam v teoriji ali praksi kaj boljšega ponuja. Prišlo bi s tem društvo v vrtimec dnevnih mnenj in časovnih zmot; temu bi sledilo zanikanje obstoječega, hlepenje po novem, vedna revolucija in ljudstvo bi vodil za nos vsak prvi Masaniello ali Ciceruacchio.

To sta dva pogubna ekstrema, resnica je

Listek.

Lov na tigra.

Rusko spisal A. Maksimov.

I.

Zasada na drevju.

(Dalje.)

Po nadzornikovej dispoziciji bili smo uže ob šestej uri pri Ivanu Trofimoviči, vsi oboroženi od nog do glave; vsak izmed nas vzel je seboj puško in revolver, a pismovodja vzel je še razen tega sekiro „za vsak slučaj“, kakor se je on izrazil, ko smo ga vpraševali, čemu to orodje seboj jemlje.

Ivan Trofimovič bil je uže gotov. Senka napravil ga je tako, da ga je bilo veselo videti: na nogah dolge, lovske škornje, v katerih je Suhov večkrat hodil na močvirje za racami; topla, z zelenimi traki obšita, kratka lovska suknja bila je podvezana s širokim usnjenim

pasom, izza katerega je grozno molel roč velikega staromodnega revolverja; čez pravo pleče visela mu je bronasta prahovnica, čez levo pa mošnjica s krogli in zamaški.

— A vaša puška, Ivan Trofimovič? vprašal je Suhova nadzornik.

— Puško ima Senka, — on jo bode nosil, a jaz vzamem za vsak slučaj dežnik: je neustanovitno vreme — dežilo bode.

In Suhov izvlekel je, pri vseobčem smehu, izza omare star, neizrečeno zaprašen dežnik.

— Senka! kričnil je odločno Suhov.

Krepek, rudečelasi Senka privaril se je takoj v sobo in se vzravnaval pri durih, držeč pri nogah dvocevno staro puško.

— Česa izvolite, vaše blagorodje?

— Ali je puška nabasana?

— Ne, nij, vaše blagorodje.

— A kako moreš biti tako lehkomišeln? pokaral ga je Ivan Trofimovič, mi gremo na tigra.

— Slušam, vaše blagorodje.

— Saj bode te še lahko nabasali, Ivan Trofimovič, dejal je debeli pismovodja, ves vnet od nestrpljivosti, s tigrom boriti se.

— Ne, prosim, dovolite, Jakov Savič, jaz nabašem doma . . . Senka, nabaši puško, kričnil je Suhov vojaškim glasom.

Končno bila je puška nabasana in mi vzdignili smo se na pot; morali smo iti skoro skozi polovico mesta, in obračali smo na se vseobčo pozornost. Vsi, kakor je bilo videti, čudili so se, kam namenila se je ta razbojna vojska, in kako junaštvo hotela je izvršiti? Šli smo ponosno, z zavestjo svojega lastnega dostojanstva, nam zdelo se je, da je vsakemu znano, da gremo na tigra. Še celo dobrodušni, skromni Ivan Trofimovič mahal jo je nekako posebno možato, ter se vedno trudil iti z nami v nogo, kakor da je v tem zaključen uspeh podjetju.

— Ivan Trofimovič, kam pa ste se tako

v sredi. Obuvalo se mora ravnati po nogi; kolikor bolj se noga razvija, toliko večje in močnejše mora biti tudi obuvalo, nikdar se pa ne sme noga ravnati po obuvalu, tudi ne po takem, katerega elegantnost in trpežnost bi vsi hvalili in bi se nekaterih nog najbolj prijemalo. Kakor je drevo v bitstvu vedno isto drevo, naj raste deset ali sto let, tako tudi društvo. Ono mora ostati isto in se vendar popolnjevati t. j. razvijanje mora biti organsko in zgodovinsko. To je pravi napredek: ohranjanje v razvijanju in razvijanje v ohranjanju.

Premišljujoč te naravne resnice, lahko razvidimo, kako nalogo bi imel projektirani ljubljanski shod slovenskih rodoljubov. Razen političnih vprašanj bi imel razmotrivati, kako bi se dalo najuspešneje povzdigniti blagostanje našega naroda, pred vsem našega kmetškega stanu. Eksperimentiranja bi ne smel priporočati, kajti eksperimentiralo se je v srednjem veku, ko se je za Hohenstaufov rimsko pravo k nam zavleklo, eksperimentiralo se je uže dosti v zdanjem stoletji s tem, da se je v zgodovini in naravi angleškega naroda razviti parlamentarizem prenesel celo na Ogrsko, da se je kmetu usilila šola, ki kakor odkritosrečno in dobro piše okrajni nadzornik prof. Drganec, ustreza vsemu, samo kmetu ne, eksperimentiralo se je sploh na vseh popriščih tako, da se nam je npravno in gmotno blagostanje skoro zaeksperimentiralo.

Ljubljanski shod jo mora kreniti na pot, ki jo kaže narava našega kmetškega stanu. Zategadelj mora preskrbeti, da se po natančnem in dobro urejenem preiskavanju spozna ta narava in spoznajo tudi ovire, ki jo v pravilnem razvijanju zadržujejo, in spoznavši to, spoznala se bodo sama ob sebi tudi primerna zdravilna sredstva.

(Konec prih.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 7. decembra.

Dunajsko občinstvo nij imelo še nikdar toliko veselja, kakor letos, kajti skoro vsak dan igrajo v **državnem zboru** levičarji povabljenim in nepovabljenim radovednežem kako komedijo, v kateri smešijo sami sebe. In zakaj delajo tako? Škandal hočejo imeti, škandal na vsak način. Naj le navedemo, kaj piše Plennerjev organ o zadnjih sejah: „Da, kazalo se je večkrat, da se bode boju duhov pridružil boj s pestmi“. In kako žalostno rolo igrajo z vsako svojo interpelacijo; vlada odgovori jim stvarno na njihove interpelacije, po-

kaže njihovo mizerijo. A to jih malo briga, vedno jim bolj raste greben, vedno bolj so predrzni, ker vlada njim nasproti vporablja preveč potrpežljivosti. In češki listi razmotrujoči zadnje seje državnega zbora, zahtevajo od vlade, naj odločno postopa, kajti: „S tem se ne vpliva na vlado, da se pobija, draži, grdi, marveč s tem se vpliva na njo, da se podpira. One vlade, katere bolj ljubijo pritisk, kakor podporo, nijso sploh nič vredne“. (Bismarck.)

Ruski listi pišejo o odhodu grofa **Kalnokyja** jako pohvalno, oni obžalujejo, da ne ostane dalje časa v Petrogradu, kjer je svojega vladarja tako vredno zastopal in mnogo pripomogel, da se je prijateljstvo mej Avstrijo in Rusijo povečalo.

Judovski nemški listi zagnali so strašan hrup o nemirih v **Dalmaciji**. Mi pa smo vedno trdili, da so to le pretiravanja, izvirajoča iz sovraštva do Slovanov. Zdaj tudi uže magjarski listi pravijo, da nij posebnega upora, marveč, da ljudstvo voljno posluša pomirjive besede namestnikov in da se bode tudi uklonilo brambenemu zakonu.

Srbski **cerkveni kongres** izvolil je peštanskega škofa Stojkoviča za patrijarha. S tem je dobila ogrska vlada zopet zaušnico, kajti Stojkovič je odločen Srb in je bil uže l. 1874. patrijarhom izvoljen, a ogrska vlada nij te izvolitve hotela potrditi. Ali se bode zdaj mogla še braniti?

Vnanje države.

Iz **Petrograda** se zopet poroča, da misli Ignatijev odstopiti, ker se ne more dalje vzdržati v boji proti intrigam dvorjanov.

Glavni **francoski** organ Gambettine vlade jel je uže pripravljati tla za reforme, osobito za revizijo ustave. Po tej reviziji se bodo osobito pravice senatove prav zelo pri- strigle, osobito pri dovoljevanji budgeta.

Dopisi.

Iz **Celja** 2. decembra. [Izviren dop.]

Tužna vest, dospevša dne 29. t. m. v Celje, da je najizbornejši naš vodja dr. Bleiweis umrl, je tudi nas kakor ves slovanski svet globoko presunila. V prvo zato, ker smo izgubili ne- utrudljivega neomahljivega boritelja za naše svetinje narodne, boritelja, ki je pod mogočno svoje krilo vzel nas vse Slovence. Milo se nam je moralo pa tudi storiti, ko smo se ob smrti očeta spominali na britkosti in nadloge, koje nam je bilo uže doživeti in ki nas tudi v bodočnosti, Bog zna, morda še v hujšji meri, čakajo. Na tem velikonemškem otoku Celjskem, obdanim samim slovenskim življem, nam je sveta dolžnost, zbirati se pod svojega naroda barjak, treba nam je pazljivim biti na vse strani, da nam tuji elementi puste drobtinico — ker kruha od njih pričakovati ne smemo.

hajal je Jakov Savlič v pravo obupnost; ne- kolikokrat uže hotel se je celo domov vrniti, no vselej odpovedal se je temu sklepu, kakor hitro se je nekoliko ločil od obče trope: vidno bal se je uže sedaj ostati sam v gozdu, ter napenjal vse svoje moči, samo da bi ne za- ostal in si ohranil mesto prav v sredini par- tije. Viktor Aleksejič (beloobrvi činovnik) šel je z nadzornikom naprej in videti je bilo, da želi čim prej videti lopova. Jaz, Ivan Trofi- movič in Senka končavali smo procesijo. Ivan Trofimovič šel je previdno, molčé, pazljivo ogledovaje vsak grmiček in vsako deblo: pri- čakoval je vidno, da zdaj pa zdaj izza dre- vesa poskoči besna pošast in ga zgrabi za njegov suhi, žilavi vrat . . . Prošlo je okolo četrte ure; prišli smo pod obok, spletene divje trte; krog nas vladal je težeči skrivnostni polumrak in ne menj skrivnostna tišina . . . Najedenkrat začuje se v gošči silni tresk; nekdo lomil je suhljad skoro vstric Ivana Tro-

Iz svetovne oble nas hočejo pomesti re- koč, da Slovence nij, in da je vse le poslove- njea German!

Umazane psovke in grdenja so na dnev- nem redu in vsak potepin, kakeršnih je po vseh občinah na škodo občinskim blagajnam dosta, ima pravico, poulične psovke metati po nas. Razdivjani nemčurji razsajajo po prusko- nemških shodih kričeč, da je nemštvo v ne- varnosti in osebe puhlih glav si usojajo, pre- reševati slovstvo naše in grditi nam mate- rinščino; po družbah gledajo čez ramena, če jim dohiti ušesa slovenska beseda, vrhu tega pa izdajajo listove, koji obsezajo poleg krimi- nálnih novostij le grdenje vlade in Slovencev. Ali tedaj nij silna potreba, da si podamo roke v ozko vez, da jo ne razrušijo sovragi, mno- žeči se kakor pesek ob morskih obatih?

Tesno se imamo skrčiti pod slovansko zastavo! Mi celjski Slovenci zaupanja polni in navdušenega srca zvemo kvišku k možu, čegar vrednost nam je ravno sedaj, ko nas je v tej solzneji dolini ostavil dr. Bleiweis, nad vse! Mirnega srca smo, če mu gledamo v vedno prijazno čestitljivo obličje, če vemo, da smo pod njegovim krilom.

In ta mož redke cene je naš starosta dr. Štefan Hočevnar!

Volneje in trdneje obstopimo ga in če se valovi, zaganjajoči se v nas in naš narod, še huje raztogote, če nas nasprotniki zvi- jačnim in divjim ravnanjem svojim napadajo po janičarskeji šegi — odbiti nam jih bo moč, če se krepko držimo pod svojo zastavo.

Na gomili dr. Bleiweisa naj zadoni po vsem slovanskem svetu, da nečemo opešati v boji proti navalom nemškim, da smo jedini in da bodemo po vzgledu ranjcega branili svetinje milega nam naroda!

—š—

Domače stvari.

— (Slovensko gledališče.) Denes zvečer igrali se bosta v tukajšnjem deželnem gledališči dve igri: „Karolčkova prva ljubezen“, poslovenjena veseloigra v jednom dejanji in „V Ljubljano jo dajmo“, izvirna veseloigra v 3 de- janjih. Nadejamo se, da se bode prav obilo občinstva zbralo v gledališči, ker sta igri prav mični.

— (Slovenske Matice) književni od- sek se bo v soboto 10. decembra t. l. posve- toval o knjigah za leto 1882. Vsi p. n. go- spodje, ki so rokopise vzeli v pregled, so zato uljudno prošeni, da je pošljejo ali pri- nesejo tajništvu slovenske Matice.

fimoviča. Jaz stresel sem se nehoté, snel s pleč puško ter jel pazljivo gledati v grmovje. Ivan Trofimovič skočil je od nevarnega kraja, kakor bi ga bilo kaj pičilo, ter se stegnil z vsemi štirimi po razriteji stezi.

— Tiger!!! Senka streljaj! kričal je on divjim, nečloveškim glasom.

— To je, ne izvolite vznemirjati se, vaše blagorodje, — to je krava, dejal je Senka hladnokrvno, lejte, pomolila je gobec iz grma, da bi jo vrag, družega ne, kakor vaše blago- rodje je prestrašila, prokleta živinče!

— Da bi jo vrag drl, se je togotil Ivan Trofimovič, pobiraje se na noge in snažéč svojo lovsko opravo, — kako me je pre- strašila!

V tem trenutku pritekli so k nam ostali lovci.

— Kaj pa je, kaj se je zgodilo? vsipala so se razburjena vprašanja.

— I, kaj, njih blagorodje nijso spoznali

oborožili? vstavil je na jedenkrat Suhova nje- gov znanec, katerega je vsekako osupnila Su- hova zunanjost.

— Na tigra, dejal je lakonično važno Ivan Trofimovič, ter korakal ponosno mimo.

— Z dežnikom?! kričnil je za njim znanec.

— Dežnik je za se, a tiger za se, zago- drnjaj je razžaljivo Ivan Trofimovič.

Evo nas na kraji mesta: solnce se je ravnokar skrililo za obdajajoče nas holme, ter z lehka zlatilo njihove okrogle, obrastene vrhe. Sledeči za nadzornikom, ki nam je kazal pot, prišli smo v precej gosto goščavo in jeli iti kakor gosi po kriveji razriteji stezi, v nekaterih krajih morali smo lezti čez palo drevje, pro- dirati skozi gosto grmovje in divje trte. Pot bila je v najvišji stopinji utrudljiva, posebno za debelega pismovodjo: on je hropel, sopel in dihal tako težko, kakor bi dva meha moke na hrbtu nosil.

Pred nekaterimi resnimi pregrajami pri-

— (Odbor čitalnice ljubljanske) sklenil je pri svoji seji, dne 5. decembra, gosposdu Antonu Nedvedu, slovenskemu skladatelju, pismeno čestitati za odlikovanje, o katerem smo v našem listu že govorili.

— (O najnovejši zadrugi obrtnikov) dohajajo nam poročila, da stvar nij tako hudobna, kakor je videti prvi hip. Našim „socijal-demokratom“ stopila je nasproti pametna opozicija, katera si hoče izbrati za načelnika modrega in narodnega moža (g. H.), katera zahteva, da naj se predručajijo pravila, in da naj se iz pravil izpušče vse politične točke, tako da postane društvo v istini — obrtna zadruga, ne pa nepotrebna kričalnica, kjer bi glasni „obrtniki“ prodajali demokratsko svojo mešanico. Mi želimo, da bi ta opozicija dospela do večine in javno izrekamo, da je zdaj narodnim obrtnikom nastala dolžnost, da s svojim pristopom k obrtni zadrugi pomnože omenjeno opozicijo, da bodo potem za vedno pokopani slovenski komunardi, kojih v deželi nihče ne ljubi. Mi obrtne zadruge same nikdar pobijali nismo; pobijali smo samo principe, katere nam nekateri „bierpolitiki“ po dunajskih ali pariških idealih v Ljubljano pritihovali hoté.

— (Glavne davkarije ljubljanske) prejšnje poslopje na Bregu hotela je prejšnja nemška vlada ljubljanske branilnici na ljubav prodati. A nikdo nij hotel toliko dati, kolikor je bilo to poslopje, kakor tudi poslopje finančne direkcije na Valvazorjevem trgu cenjeno. Uže so mislili, da se bosta obe poslopji prodali za vsako ceno, katero bode kdo za nji ponudil. A g. deželni predsednik Winkler je ravnal jako previdno in državi v korist. Okrajno glavarstvo ljubljansko je v hiši v Dolgej ulici, v jako nedostatnem kraju za taki urad plačevalo veliko najemnino. Popravilo se je poslopje finančne direkcije in danes ima okrajno glavarstvo ljubljansko na jako lepem prostoru svoj urad in stroški za popravo se bodo z najemnino jednega leta, katera se je prej plačala, lahko poravnali. Isto tako je bilo zadnje mesece poslopje, kjer je bila prej c. kr. glavna davkarija na Bregu, po g. zidarskemu mojstru Filipu Zupančiču jako vkusno, trajno in praktično popravljeno, in pretečeni teden preselili so se v to poslopje, nekateri oddelki deželne vlade, ki so prej v prvem nadstropju dr. Pongraceve hiše na Turjaškem trgu plačevali jako visoko najemnino, katere dveletni znesek bode poravnal vse stroške poprave poslopja na

Bregu. Tako naj bi vladni organi povsodi skrbeli za korist države in davkoplačevalcev!

— (Prašiče) izvažajo neprenehoma v jako mnogobrojnem številu iz Kranjske, posebno iz Dolenjske v nemške kraje. Zadnji petek 2. dec. in sobota 3. decembra odpeljali so jih skozi Ljubljano nad 300.

— (Pobegniti je skušal) zadnji petek v Ljubljani ob 6. uri zvečer, ko so ga bili ravno obsodili porotniki zaradi požiganja na 12 let težke ječe, Jaka Blaž, ko ga je stražnik peljal na Žabjak. Na voglu poslopja deželne sodnije udril jo je proti Ljubljani, baje misleč, da je uže pri Trubarjevih ulicah. A takoj so ga zopet ujeli.

— (Pogorela so) zadnji ponedeljek ob 2. zjutraj gospodarska poslopja grada Kravjeka, posestva g. Fortune. Grad se je obvaroval. Poslopja so bila zavarovana pri zavarovalnici „Riunione“ v Trstu.

— (Pred porotniki) je bil tožen zaradi hudodelstva uboja dne 3. decembra France Ravnika, 19 let stari lončar, doma na Potoku pri Komendu. Polomil je svojemu očmu, 40 let staremu Janezu Lahu 26. oktobra t. l. rebra tako, da je ta vsled tega umrl. Načelnik porotnikov, kateri so jednoglasno pritrdili vprašanju, bil je g. O. Bamberg, ki je sklep porotnikov naznanil v slovenskem jeziku. Obsodila je sodnija zatočenca Ravnika na dve leti težke ječe. Pri tej obravnavi govorilo se je skoro samo slovensko. Tudi predsednik Kapretz resumiral je v slovenskem jeziku.

— (Mariborska čitalnica) vrlo napreduje, kajti zdaj šteje uže 86 udov. Vsako nedeljo ima „jour fixe“ s primernim predavanjem. 13. nov. predaval je odbornik g. L. Gregorec „o mejislovenskih deželah“; 20. novembra g. prof. Lavtar nekaj „o svečavi“; 4. dec. g. Fran Podkrajšek „o Erazmu Luergerju“. Ta večer je g. odb. dr. L. Gregorec v jako gniljivem govoru omenjal velike zasluge umrlega očeta dr. Bleiweisa. Želeti bi bilo le še, da bi se slavni članovi čitalnice slovenske bolj zanimali, ter prihajali v obilnem številu k tem zelo zabavnim „jour fixom“.

— (Iz Ptuj) se nam piše: Dne 4. t. m. ustrelil se je stotnik Kirko tu namestnega pionirskega bataljona. Uzrok samomora bile so prežalostne gmotne razmere. Karakteristično je, da smo imeli v teku 8 dnij dva samomora v tako malem mestici, kot je naše Omenim naj še, da je bil mož Rumunec, kateri svojega naroda nikdar zatajeval nij.

— (Ušel) je iz Celovca mlad učenec na realki, sin tamošnje gostilničarke, da ide po svetu, Bog ve kam. Priseka jo včeraj per pedes apostolorum v Ljubljano, a tu mu je uže pošel denar. Sam se je oglasil pri policiji, ter prosil da naj ga spravijo nazaj v Celovec.

— (Premembe pri učiteljstvu na Kranjskem.) Izprašane učiteljske kandidatije: gđe. Sofija Podkrajšek, učiteljica v Vipavi, Julija Borovski, pri sv. Križu p. Turnu, Jovana Bohinjec, v Cerkljah na Gorenjskem, vse začasno. — Gospod Peter Pogačnik, dosihmal v Volkem pri Kranji, učitelj v Radovljici (začasno); g. Jožet Schmoranz, izpraš. učit. kand., je III. učitelj v Žužemberku. — V Sorici je učitelj g. Leopold Pegan; g. nadučitelj Karol Demšar iz Senožec stalno upokojen. Gđe. Josefa Wessner, izpraš. učit. kandidatinja, je postala II. učiteljica v deklškem sirotišči v Ljubljani.

— (Hrvatske knjige.) Dragoljub, najboljši koledar hrvatski, katerega izdaje Gj. Stj. Deželić uže XIX. leto, prišel je nedavno v Zagreb za 1882. leto na svitlo ter prinaša jako mnogo zabavnega in poučnega berila, katerega so največ spisali znani pisatelji hrvatski, kakor J. E. Tomić, dr. Lorković, Lj. Vokotinović, prof. Klaić, Lopašić in dr. Dobiva se po 1 gld. v knjigarni Mučnjaka in Sanfletbna v Zagrebu. — Tretji zvezek velikega akademiskega „rječnika“ (str. 481—720), katerega ureduje neumorni akademik dr. Gj. Daničić, prišel je te dni na svitlo. Ta zvezek nadaljuje besedo „bogati“, a završuje z besedo „buka“. — 58. knjiga akademiskega „Rada“ (str. 230 in 1 tabela, cena 1. gld. 50 kr.), ki je te dni zagledala beli dan, poleg mnogovrstne znanstvene tvarine od raznih pisateljev hrvatskih, objavlja tudi jezikoslovno razpravo prof. dra I. Gaitleria: „Prilozi k hrvatskoj gramatici i glasoviu.“

„Ljubljanski Zvon.“

— (Srbske knjige.) V založbi bratov Jovanovićev v Pančevu izšle so v posebnih treh knjižicah skupine narodnih pesnij o vojvodah Jakšićih, Sibirjanu Janku in Banovići Strahonji. Cena vsakej knjižici je 15 kr. — Ravno ista knjigarna vabi na naročbo knjige „Niz srbskih pripovijedaka“, katere je mej srbskim narodom po Boki, Črnej Gori in Hercegovini nabral starina Vuk vitez Vrčević, zaradi svojega karakterističnega zloga in jezika najpriljubljenejši pisatelj srbski. Knjiga 22 tiskanih pol obsežna bode stala 1 gld. Pride-

krave — in prestrašili so se malo, objasnili je Senka, ter brisal z rokavom pomazane blače svojega gospoda.

— Eee . . . ek, rekel je očita nadzornik, kako morete tako kričati: s takim krikom boste še tigra preplašili.

— Nehote zakričiš, kadar se ti kaj takega iz grmovja pokaže, zagodrnjal je zmešano Ivan Trofimovič, ter togotno zagnal kamen v kravo.

Ta je pobežala v goščo . . .

Vzdignili smo se na daljšo pot; gošča jela je počasi postajati bolj redka in nazadnje dospeli smo na majbeno planjavo, zarasteno z visoko, sočno travo.

— Tukaj! dejal je nadzornik tiho in pokazal z roko na silno pomečkano in s krvjo zamazano travo.

— Kje sta pa konja? vprašal sem jaz.

— Jeden bil je zadavljen na tem-le kraju, a tiger zavlekel ga je potem za ono-le drevje, drugi pa leži kakih dvajset korakov od tod.

Nečete-li pogledati, gospoda, kako spretno jih je poklal?

V tesnej gručici vzdignili smo se za nadzornikom in čez trenutek zagledali krasnega, sivega žrebca, ležečega na travi; sodeč po visoko privzdignenej glavi, po naprej iztegnenima prednjima in nazaj vrženima zadnjima nogama, bil je zadavljen na polnem diru. Na zatilniku in na levem pleči videli so se globoki sledi tigrovih krempljev; na vsakej strani vratu zijali sta grozoviti rani. — Nij bilo težko predstaviti si, kako je zver skočila na zatilnik konju v polnem diru, ter z jednim mogočnim popadom svojih groznih zob hipoma ustavila hitri beg od strahu omedlelega konja. Ko je končal z jedno žrtvo, vrgel se je tiger na zbegano kobilu — z jednim popadom razdrobil jej vrat, ter jo vlekkel na skrivni kraj, za kup na tleh ležeče hoste. Kobila bila je uže skoro popolnem požrta. Žrebec bil je še nedotaknen in lahko se je sklepalo, da bode zver prišla takoj prvo noč na svoj zaklani plen. Te na-

vade tigrove poslužujejo se tudi pogosto domači lovci v svojo korist.

No, najbolj strastni nedeljski lovci hočejo vselej videti tigra z lastnimi svojimi očmi, ubiti ga lastnoročno, da bi se potem mogli pobahati s svojo hrabrostjo. Prav za prav pa pri načinu lova nedeljskih lovcev nij treba nikake hrabrosti, ampak samo potrpljenja, presedeti nekoliko ur na drevju in pričakovati zver. Taki nedeljski lovci bili smo tudi mi; nihče izmed nas še nikoli tigra na svobodi nij videl, a vsakemu prišla je želja, videti ga in vsaj enkrat počiti po njem iz puške.

Prišli smo uže pri nastopu somraka na določeni kraj; treba bilo je čim prej poiskati na drevju prostora, več ali manj pripravnega, treba bilo je razstaviti se po strategičnih pozicijah. Okolo zadavljenih konjev, dvajset do trideset korakov proč od njih stalo je nekoliko dobov in orehov, res ne preveč visokih in košatih, no dovelj pripravnih za pomeščenje jednega ali dveh levcev. (Dalje prih.)

jana jej bode tudi slika Vrčevića. — V Novem Sadu je prišel na svitlo „Letopis Matice Srpske“ knjiga 126., zvezek II., ki prinaša mnogo-vrstno zabavno in poučno gradivo. — „Matica Srpska“ priznala je 500 gld. nagrade tragediji „Pero Segedinac“, katero je spisal znani pisatelj srbski dr. Laza Kostić.

„Ljubljanski Zvon“.

— („Veliko bratstvo“) zove se nova komedija Aleksandra grofa Fedra (sina), katero so nedavno prestavljali v Varšavi. Poljska kritika se jako pohvalo izjavlja o tem novem delu genialnega poljskega dramaturga. — Z manjšo hvalo omenjajo se „Sosedje“, komedija od Mih. Baluckega, jednega najboljših pisateljev veselih iger poljskih. Predmet omenjene komedije je volitvena borba in ž njo združeno korteševanje v Galiciji. — Ali ne bi se našel omenjenima komedijama slovensk prelagatelj?

„Ljubljanski Zvon“

— (Archiv für Heimatkunde.) Pod tem naslovom izdajal bode gospod Fran Šumi, v Ljubljani, Kongresni trg št. 13, stare listine in pisma, nekako v istej podobi, kakor so izhajale nekdanje objave kranjskega historičnega društva. Prva pola je ravnokar izšla ter obseza marsikaj zanimljivega, mej drugim tudi originalno pismo Trubarjevo, ki baje do zdaj še nij bilo objavljeno. Podjetje je hvalevredno in priporočamo ga vsem prijateljem domače zgodovine. Naročnina znaša za jedno polo 30 kr. ter se naj pošilja (skupaj za 6 pol) izdavitelju v Ljubljano.

Deželno gledališče v Ljubljani.

V četrtek 8. decembra 1881.

Karolčkova prva ljubezen.

Veseloigra v 1 dejanji, poslovenil Val. Prešeren.

OSOBE:

Benjamin, kapitalist — — — — gospod Sršen.
Berta, njegova hči — — — — gspdc. M. Nigrinova.
Erazem Pavlovič, mlad slikar — — — — gospod Danilo.
Kamil, veliki posestnik — — — — gospod Hudorovič.
Karolček, njegov sin — — — — gspdc. G. Nigrinova.
Urška, Benjaminova dekla — — — — gospa Gutnikova.

Potem:

V Ljubljano jo dajmo!

Izvirna vesela igra v 3 dejanjih. Spisal J. Ogrinec.

OSOBE:

Gasper Srebrin, malomešan in
vinski trgovec — — — — gospod Kajzelj.
Rotija, njegova žena — — — — gspdc. G. Nigrinova.
Marijca, njijna hči — — — — gspdc. M. Nigrinova.
Mirko Snoj, doktor pravoslovja — — — — gospod Danilo.
Pavle, hlapec — — — — gospod Sršen.
Neža, dekla — — — — gospa Gutnikova.

Svatje. — Prvo in tretje dejanje se vrši v nekem malem mestu na Kranjskem, drugo v Ljubljani.

Vstopnina kakor po navadi.

Kasa se odpre ob 1/2 7. uri. — Začetek ob 7. uri zvečer.

Tuji:

7. decembra:

Pri Slonu: Schauta iz Dolenjskega. — Torse iz Trsta. — Jerman iz Loža. — Zimmermann iz Črnomlja. — Kauders iz Zagreba. — Weider iz Prage.

Pri Maliči: Stern, Glück, Tbeodor, Rauchenmeyer z Dunaja. — Koppstein iz Siofoka, — Ranzinger iz Kočevja.

Tržne cene

v Ljubljani 7. decembra t. l.

Pšenica hektoliter 9 gld. 18 kr.; — rež 6 gld. 37 kr.; — ječmen 4 gld. 87 kr.; — oves 3 gld. 25 kr.; — ajda 4 gld. 87 kr.; — prosó 4 gld. 87 kr.; — koroza 5 gld. 80 kr.; — krompir 100 kilogramov 02 gl. 77 kr.; — fižol hektoliter 8 gld. 50 kr.; masla kilogram — gld. 96 kr.; mast — gld. 82 kr.; — špeh frišen — gld. 66 kr.; špeh povojen — gld. 70 kr.; — jajce po 3 kr.; — mleka liter 8 kr.; — govedine kilogram 56 kr.; — teletnine 54 kr.; — svinjsko meso 54 kr.; — sena 100 kilogramov 2 gld. 68 kr.; — slame 1 gld. 87 kr.; — drva trda 4 kv. metrov 7 gld. — kr.; — mehka 4 gld. 50 kr.

Dunajska borza 7. decembra.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	77	gld.	40	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	78	"	20	"
Zlata renta	93	"	95	"
1860 drž. posojilo	133	"	80	"
Akcije narodne banke	839	"	—	"
Kreditne akcije	367	"	50	"
London	118	"	70	"
Srebro	—	"	—	"
Napol.	9	"	41 1/2	"
C. kr. cekini	5	"	58	"
Državne m. ke	58	"	—	"

Za prodajalnico z mešanim blagom na deželi išče se

učenec ali praktikant.

Natančneje se izve pri g. Ant. Krisperji v Ljubljani. (602—3)

Cvet zoper trganje, po dr. Maliči,

je odlično najboljšo zdravilo zoper protin ter revmatizem, trganje po udih, bolečine v križi ter živcih, otekline, otrple ude in kite itd., malo časa če se rabi, pa mine popolnem trganje, kar dokazuje obilno zahval. Zahteva naj se samo „cvetú zoper trganje po dr. Maliči“ z zraven stoječim znamenjem; 1 steklenica 50 kr., pravega prodaja samo (335—11) lekarna „pri samorogu“ J. pl. Trnkoczyja na Mestnem trgu št. 4 v Ljubljani.

Naložilne in spekulacijske kupčije

v vseh kombinacijah se po prijazno rešenih in diskretno po originalnih kurzih oskrbe po bančni hiši administracije „Leithe“ (Halmai), Dunaj, Schottenring 15. (620—11)

Marijinceljske kapljice za želodec, nepresežno izvrstno zdravilo zoper vse bolezni v želodci

in nepresežno zoper nelast do jedi, slabi želodec, smrdečo sapo, napihnenje kislo podiranje, ščipanje, katar v želodci, zgago, da se ne nareja pesek in pšeno in slez, zoper zlatenico, gnjus in bljuvanje, da glava ne boli (če izvira bolečina iz želodca), zoper krč v želodci, preobloženje želodca z jedjo ali pijačo, črve, zoper bolezni na vranici, jetrah in zoper zlato žilo.

Glavna zaloga:

Lekar C. Brady, Kremsier, Moravsko. Jedna sklenica z navodilom, kako se rabi, stane 35 kr.

Prave ima samo: V Ljubljani: lekarna Gabriel Piccoli, na dunajski cesti; lekarna Josip Svoboda, na Prešimovem trgu. V Novem mestu: lekarna Dom. Rizzoli; lekarna Jos. Bergmann. V Postojni: Anton Leban. V Gorici: lekarna A. de Gironcoli. V Ajdovščini: lekarna Mich. Guglielmo. Celje: lekar J. Kupferschmied; Kranj: lekar Drag. Šavnik; Kamnik: lekar Josip Močnik.

Svaritev! Ker se v zadnjem času naš izdelek posnemlje in ponareja, zato prosimo, naj se kupuje samo v zgoraj navedenih zalogah in pazi naj se osobito na ta znamenja: Prave Marijinceljske kapljice za želodec morajo imeti v sklenico vtisneno besede: Echte Maria-zeller Magentropfen — Brady & Dostal — Apotheker, sklenica mora biti zapečaten z našim originalnim pečatom, na navodilu za rabo in na zavitku, na katerem je podoba Marijinceljske matere božje, mora biti poleg te podobe utisneno sodnijsko spravljenost varstveno znamenje in zavoj mora biti zapečaten z našim varstvenim znamenjem. Izdelki podobnega ali istega imena, ki nimajo teh znakov istinitosti, naj se zavrzajo kot ponarejeni in prosimo, naj se nam taki slučajji takoj naznajo, da bodo sodnijski kaznovani izdelovalci in prodajalci. (487—15)

Dr. Pattisonova

vata proti protinu

takoj zmanjša in hitro ozdravi (579—5)

protin in revmatizem

vsake vrste, kakor: obrazne, prsne, vratne in zobne bolečine, protin v glavi, rokah ali v kolenih, trganje po udih, bolečine v hrbtu ali na ledji.

V zavitkih po 70 kr. in polzavutkih po 40 kr. se dobi pri Trnkoczyji, lekarna „pri samorogu“ v Ljubljani.

Gastlov kri čistilen čaj,

to jako vplivno zdravilno sredstvo iz dobrih, nedražilnih, odprtje povzročujočih zelišč, odpravi vsako nabiranje žolča in zlez, oživlja prebavljalni aparat.

Gastlove posladkorjene kri čistilne kugljice

(škatljica po 30 in 50 kr.) (624—6)

so najbolj renomirano, najcenejše, pripravnejše sredstvo proti zaprtju, migreni, hemoroidom, krvnemu natoku, revmi in podagri, proti boleznim na jetrih in žolči, proti izpahnenju. Najboljše blato odpravljajoče sredstvo za žene in otroke.

Pravi so oni preparati, ki nosijo firmo centralne zaloge: Lekarna „pri obelisku“ v Celovci. Zaloga v Ljubljani: V. Trnkoczy; v Postojni: A. Leban; v Kranji: K. Šavnik; v Logatci: Al. Skala; v Zagorji: A. Mihelič; v Semlinu: J. Straub.

Zadnje vabilo pred srečkanjem

k udeležitvi dobitnih šans velike, od hamburškega mesta garantovane denarne loterije, v kateri se mora

9 milijonov 140.340 mark

v teku nekaj mesecev gotovo dobiti. Novi, v 7 oddelkov urejeni igralni načrt ima mej 100.000 lozi 50.800 dobitk, in sicer oziroma

400.000 drž. mark,

posebno pa			
1 dob. a m. 250.000	3 dob. a m. 8000		
1 " a m. 150.000	3 " a m. 6000		
1 " a m. 100.000	55 " a m. 5000		
1 " a m. 60.000	5 " a m. 4000		
1 " a m. 50.000	109 " a m. 3000		
2 " a m. 40.000	212 " a m. 2000		
3 " a m. 30.000	10 " a m. 1500		
1 " a m. 25.000	2 " a m. 1200		
4 " a m. 20.000	533 " a m. 1000		
7 " a m. 15.000	1074 " a m. 500		
1 " a m. 12.000	100 " a m. 300		
23 " a m. 10.000	29115 " a m. 138		
	itd.	itd.	

Prvo žrebanje je uradno nepreklicno na dan 14. in 15. decembra 1881

določeno in stane celi orig. loz le 6 mark, ali gl. 3.50 av. bank. pol orig. loza le 3 marke, ali " 1.75 " " četrt " 1 1/2 " ali " 90 kr. " " ter se ti od države garantovani originalni lozi proti pošiljavi svote v gotovini ali po nakaznici, ali pa proti povzetju zneska v najoddaljenejši kraje franco razpošiljajo. Manjše svote morejo se priposlati tudi v pisemnih markah.

Hiša Steindecker je v kratkem času svojim interesentom izplačala velike dobitke po mark 125.000, 80.000, več po 30.000, 20.000, 10.000 itd. in je s tem pripomogla k sreči mnogovrstnih rodbin. Uloge so v primerji velikim dobitkom jako neznatne ter se mora le priporočati, da se jedenkrat sreča poskusi. Vsak udeleženec dobi pri naročbi uradni načrt, iz katerega se razvida razdeljenje dobitkov in dotičnih razredov, kakor tudi uloge, in po vzdigovanji dobitk oficijalni listek vzdignjenih števil.

Dobitki se izplačujejo točno pod državnim poroštvom ter se morejo na direktno vposlanje ali na željo interesentov z mojimi zvezami na vseh večjih tržiščih Avstrije izplačati.

Naročila naj se povratno zaupno pošljejo na trdno staro tvrdko

Josef Steindecker,

Bank & Wechselgeschäft, Hamburg.

P. S. Hiša Josef Steindecker — poznata kot solidna in rečna — ne potrebuje posebnih reklam; te zato izostanejo, na kar se čestito občinstvo opozarja. (604—10)